

YTTRANDE

Avgränsningssamråd för flytt av containerhamnen till Sydhamnen, Helsingborg

Gemensamt yttrande från boende på Miatorp

Till: Helsingborgs Hamn AB

Ärende: Synpunkter inför fortsatt miljökonsekvensbeskrivning och tillståndsprövning

Vi som undertecknar detta yttrande är boende på Miatorp (inom området som blir särskilt berört av verksamheten) och lämnar synpunkter på samrådsunderlaget för den planerade flytten av containerhamnen från Västhamnen till Sydhamnen.

Vi har förståelse för att Helsingborgs Hamn behöver utveckla verksamheten för framtida transportbehov och effektivare logistik. Samtidigt innebär flytten att omfattande hamnverksamhet lokaliseras närmare befintliga bostadsområden. Konsekvenserna för människors hälsa, sömn, trivsel och boendemiljö måste därför utredas noggrant och ges stor betydelse i den fortsatta planeringen och tillståndsprövningen. Nedan följer en beskrivning av de delar som vi framför allt kräver ska utredas och tas hänsyn till i den framtida tillståndsprövningen.

1. Bullerpåverkan på boende

Vår största oro gäller buller från containerhantering, kranar, fartyg, arbetsmaskiner, lastbilar, järnvägstransporter och annan utrustning. Hamnverksamhet kan pågå dygnet runt och riskerar därför att medföra en långvarig försämring av boendemiljön på Miatorp.

Vi vill särskilt ifrågasätta hamnens ställningstagande i sin egen bullerutredning (Efterklang, rapport D0060329) om att man inte kommer att följa miljöbalkens regler om Bästa Möjliga Teknik (BAT) (2 kap. 3 § MB) och försiktighetsprincipen.

Det måste särskilt beaktas att bullerberäkningarna utgår från teoretiska värden för helt ny utrustning. I praktiken visar utredningen att gällande villkor överskrids nattetid med 1–2 dB redan från dag ett. Med tiden tenderar slitage, åldrande maskinhus, och sämre dämpning att öka bullernivåerna ytterligare. Om kraven inte kan mötas vid nyinstallation finns marginaler överhuvudtaget inte för framtida slitage.

Vidare visar utredningen att RTG- och STS-kranar dominerar bullret vid Miatorp. Eftersom kranleverantören bekräftar att RTG-kranar med ljuddämpade maskinhus sänker ljudeffektnivån med 7 dB, kräver vi att sådana tystgående kranar görs till ett tvingande tillståndsvillkor.

En sänkning med 7 dBA innebär en minskning av den utstrålade ljudenergin med cirka 80 %. Att välja bort tystgående kranar innebär i praktiken att hamnen tillåter nästan fem gånger mer ljudenergi än vad som är tekniskt möjligt. Detta är inte en obetydlig marginaljustering, utan en helt avgörande miljöskyddsåtgärd i enlighet med kravet på Bästa Möjliga Teknik (BAT).

2. Samlad påverkan

Miatorp påverkas redan av vägtrafik, järnvägstrafik och befintliga verksamheter. Den samlade faktiska ljudmiljön vid bostäderna måste därför bedömas. Analysen skall omfatta samtidig påverkan från hamnverksamhet, fartyg, väg- och järnvägstrafik, övrigt verksamhetsbuller samt bygg- och anläggningsarbeten. Vid nyetablering måste bedömningen vara långsiktig och omfatta kumulativa effekter av tillkommande verksamhet tillsammans med redan befintliga verksamheter. För att undvika olägenheter vid samtidig påverkan från flera anläggningar skall ljudnivån från var och en begränsas till lägre värden, så att det samlade bullerbidraget inte överskrider angivna ljudnivåer. Även framtida trafikplanering, såsom en eventuell ny hamnled, skall beaktas.

Bedömningen får inte begränsas till genomsnittliga ljudnivåer. Metallslag och andra impulsljud, backvarnare, enskilda höga ljudhändelser samt lågfrekvent motor- och maskinbuller kan vara särskilt störande, framför allt nattetid. Miljökonsekvensbeskrivningen skall därför redovisa ekvivalenta och maximala ljudnivåer för dag, kväll och natt samt frekvensen av störande ljudhändelser. Containerhantering kan ge upphov till särskilt störningsframkallande ljud. Miljökonsekvensbeskrivningen skall därför utreda om verksamhetens buller karakteriseras av ofta återkommande impulser eller innehåller tydligt hörbara tonkomponenter. I sådana fall bör värdena i tabell 1 i Naturvårdsverkets Vägledning om industri- och annat verksamhetsbuller, rapport 6538, sänkas med 5 dBA. Det skall framgå hur detta beaktas vid bedömningen av bullerpåverkan på bostäderna.

3. Nattlig verksamhet

Vi kräver att det särskilt redovisas vilka arbetsmoment som kan förekomma på kvällar och nätter, hur ofta containerhantering och transporter väntas ske då samt vilka begränsningar som kan införas under störningskänsliga tider.

Utredningen avfärdar Naturvårdsverkets riktvärde på 40 dBA ekvivalent ljudnivå nattetid som 'tekniskt och ekonomiskt omöjligt' och visar på beräknade nattliga bullernivåer upp till 47 dBA vid våra bostäder. Att tekniska skyddsåtgärder på maskiner inte räcker kan inte accepteras som ett skäl för att tillåta sömnstörande buller.

Om tekniska åtgärder inte räcker för att nå 40 dBA kräver vi att man utreder driftsinriktade och organisatoriska begränsningar nattetid (kl. 22.00–06.00). Det måste redovisas hur bullernivåerna kan påverkas av till exempel antal kranrörelser per timme samt förbud mot särskilt bullrande moment under natten.

4. Transporter och framtida verksamhetsvolym

Miljökonsekvensbeskrivningen skall redovisa antal lastbils- och järnvägstransporter per dygn, fördelning mellan dag, kväll och natt, vilka transportstråk som används samt konsekvenser för buller, luftkvalitet, trafiksäkerhet och framkomlighet i södra Helsingborg.

Bedömningen ska inte enbart utgå från förväntad drift vid öppnandet eller år 2033. Den skall även omfatta den maximala verksamhets-, gods- och transportvolym som det sökta tillståndet kan medge, inklusive samtida driftmoment och framtida ökningar utan ny fullständig prövning.

5. Byggskede

Byggskedets längd, etapper, tunga transporter, buller, vibrationer och särskilt störande moment såsom pålning och spontning skall beskrivas. Närboende ska informeras i god tid inför störande arbeten och ha en tydlig kontaktväg för frågor och klagomål.

6. Skyddsåtgärder och bästa möjliga teknik

Möjliga skyddsåtgärder ska redovisas och jämföras, inklusive placering och orientering av verksamheten, bullerskärmar, inbyggnad, elektrifierade och tystare maskiner, mindre störande varningssystem, tystare containerhantering samt begränsningar nattetid. För relevanta åtgärder skall beräknad bullerreduktion vid bostäder anges. Bäst möjliga teknik och försiktighetsprincipen enligt miljöbalken ska tillämpas.

Försiktighetsprincipen och kravet på Bäst Möjliga Teknik (2 kap. 2–3 §§ miljöbalken) måste tillämpas strikt. Bullerberäkningarna har förutsatt 100 % eldrivna dragbilar och truckar (vilket sänker bullret med 2–9 dB jämfört med förbränningsmotorer) samt att landström minskar fartygens bulleravsändning med 3 dBA.

För att beräkningarna ska ha något reellt värde kräver vi att tillståndet förenas med bindande villkor om:

1. Obligatorisk användning av tystgående RTG-kranar med ljuddämpade maskinhus (-7 dB).
2. Enbart eldrivna internfordon och truckar inom terminalen.
3. Tvingande krav på anslutning till landström för alla kajliggande fartyg.

7. Boendemiljö

Bedömningen måste även omfatta möjligheten att sova med öppna fönster, använda balkonger, uteplatser och trädgårdar samt vistas i närliggande grönområden, däribland Tallskogsleden. Konsekvenserna ska beskrivas som faktisk påverkan på sömn, återhämtning, rekreation och livskvalitet, inte enbart som tekniska ljudnivåer. Miljökonsekvensbeskrivningen skall även redovisa påverkan på Tallskogsleden och Råå vallar samt klargöra vilka delar av dessa områden som omfattas av vägledningens begrepp friluftsområden. Med friluftsområden avses här områden i översiktsplan för det rörliga friluftslivet eller andra områden som nyttjas mer frekvent för friluftsliv, där naturupplevelsen är en viktig faktor och en låg ljudnivå utgör en särskild kvalitet. Människor söker sig till sådana områden bland annat för att komma bort från samhällsbullret.

Ljudnivåerna skall på vardagar dagtid kl. 06.00–18.00 inte överskrida 40 dBA ekvivalent ljudnivå. Under kväll och natt kl. 18.00–06.00 samt dagtid lör-, sön- och helgdagar skall bullret inte överskrida 35 dBA ekvivalent ljudnivå. Maximala ljudnivåer (LF_{max} > 50 dBA) bör inte förekomma nattetid kl. 22.00–06.00. Även i mer bullerutsatta områden som används för friluftsliv och rekreation, till exempel grönområden och parker i stad och stadsnära miljö, utgör den relativa tystnaden en viktig hälsoaspekt. Buller bör därför begränsas även där de angivna ljudnivåerna för friluftsområden inte kan klaras.

Den kommande miljötillståndsansökan och miljökonsekvensbeskrivningen skall även beakta Folkhälsomyndighetens allmänna råd om buller inomhus (FoHMFS 2014:13). Det skall redovisas hur tillämpliga miljö kvalitetsnormer för buller beaktas samt hur verksamheten påverkar förutsättningarna att genomföra Helsingborgs stads åtgärdsprogram för vägtrafikbuller och ljudmiljö i Helsingborgs stad 2024–2028.

8. Kontroll och uppföljning

Vi kräver att ett bindande kontrollprogram upprättas, vilket skall omfatta mätningar vid representativa bostäder på Miatorp under olika driftsförhållanden och tider på dygnet. Programmet skall omfatta maximalnivåer, impuls ljud och lågfrekvent buller, rutiner för klagomål samt tydliga åtgärdskrav om den faktiska störningen blir större än beräknat. Resultaten skall göras lätt tillgängliga för allmänheten.

9. Begärd omfattning av miljökonsekvensbeskrivningen

Vi kräver att miljökonsekvensbeskrivningen och det kommande beslutsunderlaget leder till konkreta anpassningar av verksamheten och förenas med följande tvingande krav:

1. Reviderade bullerberäkningar vid bostäder:

Revidering och komplettering av befintlig bulleranalys (rapport D0060329) för bostäderna på Miatorp. Beräkningarna skall korrigeras genom att inkludera ett 5 dBA straffavdrag för impulser/tonkomponenter, ta hänsyn till utrustningens åldrande och slitage över tid, samt visa hur gällande riktvärden och villkor faktiskt skall underskridas vid fasad och i utemiljö.

2. Reglering av impulsljud och tonala komponenter:

Kartläggning av impulsljud, metallslag och tonala komponenter från containerhantering, där resultaten skall omsättas i **bindande villkor om förbud eller tidsbegränsningar** för särskilt bullrande moment nattetid (t.ex. sortering av tomcontainrar och tonala backvarnare).

3. Bindande tak för nattlig verksamhet:

MKB:n skall inte enbart redovisa nattliga transporter, utan **fastställa bindande begränsningar för nattlig drift** (kl. 22.00–06.00). Detta skall inkludera ett högsta tillåtet antal kran- och containerförflyttningar per timme för att garantera de boendes sömn.

4. Reviderad och realistisk kumulativ analys:

Omgörning av den kumulativa analysen så att den beaktar den faktiska samtida ljudmiljön från hamnen, omgivande tunga industrier (Kemira m.fl.) och framtida trafikplanering (såsom ny hamnled). Hamnens tillåtna bullerutrymme skall sänkas/begränsas så att det samlade bullret vid Miatorp inte överskrider gällande riktvärden.

5. Skyddsåtgärder dimensionerade för maximal tillståndsgiven ram:

Dimensionering av samtliga bullerskydd och villkor utifrån den **maximala verksamhets- och godsvolym** som det sökta tillståndet kan medge, inte enbart utifrån inskolningsprognoser eller år 2033, så att tillståndet inte medger framtida volymökningar utan ny tillståndsprövning.

6. Bindande transportstråk och tidsrestriktioner:

Fastställande av bindande transportstråk, tidsrestriktioner och bullerskydd för den tunga trafiken, samt redovisning av hur transporterna påverkar luftkvalitet, trafiksäkerhet och genomförandet av Helsingborgs stads åtgärdsprogram för vägtrafikbuller 2024–2028.

7. Omvandling av beräkningsantaganden till tvingande villkor (BAT):

Att utredningens teoretiska antaganden om Bästa Möjliga Teknik (BAT) omvandlas till **tvingande tillståndsvillkor**, innefattande obligatorisk användning av tystgående RTG- och STS-kranar med dämpade maskinhus (-7 dB), 100 % eldrivna internfordon, tvingande landström för alla kajliggande fartyg samt skärmning av kylcontainrar.

8. Konkret skydd för boendemiljö och friluftsområden:

Fastställande av konkreta skyddsåtgärder där påverkan på sömn, utemiljö och rekreation bedöms mot Folkhälsomyndighetens inomhusregler (FoHMFS 2014:13) samt riktvärdena för friluftsliv och stadsnära rekreation vid Tallskogsleden och Råå vallar (35/40 dBA).

9. Bindande kontrollprogram med automatiska sanktioner:

Inrättande av ett juridiskt bindande kontrollprogram med kontinuerliga mätningar vid bostäderna på Miatorp, innefattande offentlig redovisning och **tvingande handlingsplikt (såsom omedelbar reduktion av drift/kapacitet)** om uppmätta bullernivåer överskrider tillståndets villkor.

10. Ändringar i projektets utformning innan tillstånd ges:

Krav på att MKB:n visar hur hamnens utformning, placering och driftsplan **faktiskt har ändrats** utifrån de närboendes synpunkter och miljöbalkens försiktighetsprincip innan något tillstånd lämnas.

10. Sammanfattande synpunkter

Vi motsätter oss inte utvecklingen av Helsingborgs hamn som sådan. Utvecklingen måste dock ske med stor hänsyn till närboendes hälsa, sömn, trivsel och boendemiljö. Det måste visas att verksamheten kan bedrivas utan oacceptabla störningar och bedömningen måste utgå från den samlade och långsiktiga påverkan, inklusive framtida verksamhetsökningar, transporter, nattlig drift och kumulativa effekter.

Försiktighetsprincipen enligt miljöbalken måste tillämpas fullt ut. Verksamheten måste utformas med bästa möjliga teknik och med de skyddsåtgärder och begränsningar som behövs för att förebygga olägenheter för människors hälsa.

Ingen flytt eller utbyggnad får genomföras innan ett tillräckligt och transparent underlag visar att störningarna kan begränsas till en acceptabel nivå och att påverkan på boende på Miatorp blir så liten som möjligt. Vi förutsätter att synpunkterna beaktas i den fortsatta avgränsningen av miljökonsekvensbeskrivningen och i den kommande tillståndsprövningen.

UNDERSKRIFTSBLAD 1

Yttrande om flytt av containerhamnen till Sydhamnen

Genom min underskrift ansluter jag mig till det gemensamma yttrandet från boende på Miatorp avseende avgränsningssamrådet för flytt av containerhamnen från Västhamnen till Sydhamnen.

Jag bekräftar att jag har fått möjlighet att ta del av yttrandet. En underskrift per hushåll är tillräcklig. Namn och adress används för att visa anknytning till det berörda området.

Insamlare: _____ Telefon: _____

Nr	Namnförtydligande	Adress	Underskrift	Datum
1				
2				
3				
4				
5				
6				
7				
8				
9				
10				

Blad 1 | Plats för 10 hushåll

UNDERSKRIFTSBLAD 2

Yttrande om flytt av containerhamnen till Sydhamnen

Genom min underskrift ansluter jag mig till det gemensamma yttrandet från boende på Miatorp avseende avgränsningssamrådet för flytt av containerhamnen från Västhamnen till Sydhamnen.

Jag bekräftar att jag har fått möjlighet att ta del av yttrandet. En underskrift per hushåll är tillräcklig. Namn och adress används för att visa anknytning till det berörda området.

Insamlare: _____ Telefon: _____

Nr	Namnförtydligande	Adress	Underskrift	Datum
1				
2				
3				
4				
5				
6				
7				
8				
9				
10				

Blad 2 | Plats för 10 hushåll

UNDERSKRIFTSBLAD 3

Yttrande om flytt av containerhamnen till Sydhamnen

Genom min underskrift ansluter jag mig till det gemensamma yttrandet från boende på Miatorp avseende avgränsningssamrådet för flytt av containerhamnen från Västhamnen till Sydhamnen.

Jag bekräftar att jag har fått möjlighet att ta del av yttrandet. En underskrift per hushåll är tillräcklig. Namn och adress används för att visa anknytning till det berörda området.

Insamlare: _____ Telefon: _____

Nr	Namnförtydligande	Adress	Underskrift	Datum
1				
2				
3				
4				
5				
6				
7				
8				
9				
10				

Blad 3 | Plats för 10 hushåll

UNDERSKRIFTSBLAD 4

Yttrande om flytt av containerhamnen till Sydhamnen

Genom min underskrift ansluter jag mig till det gemensamma yttrandet från boende på Miatorp avseende avgränsningssamrådet för flytt av containerhamnen från Västhamnen till Sydhamnen.

Jag bekräftar att jag har fått möjlighet att ta del av yttrandet. En underskrift per hushåll är tillräcklig. Namn och adress används för att visa anknytning till det berörda området.

Insamlare: _____ Telefon: _____

Nr	Namnförtydligande	Adress	Underskrift	Datum
1				
2				
3				
4				
5				
6				
7				
8				
9				
10				

Blad 4 | Plats för 10 hushåll